

IJASCRIJF Natuurpunt afdeling Maldegem-Knesselare ♦ jaargang 13 ♦ nummer 3 ♦ oktober 2013
Zie ook op www.natuurpuntmaldegemknesselare.be ♦ v.u. Develter Dirk, Torredreef 5, 9990 Maldegem

België-Belgique

P002580

PB 3/9121

Bos & Hei

Inhoud

Voorwoord : Nieuwe tijden breken aan in het Maldegemveld.....	1
Sportvliegerij in het Drongengoed illegaal?.....	4
Een woordje van onze nieuwe Life-projectcoördinator	7
Activiteitenkalender 2013.....	10
Plantactie “hagen en houtkanten” 600 dagen later.....	11
Terugblik op de Krakkefeesten	14
Activiteit in de kijker : Speels bos.....	19
Activiteit in de kijker : Strandjuttten op het strand van Raversijde.	20

U zoekt / Wij bieden : Natuurgids m/v

Wie graag een wandeling wil onder leiding van een natuurgids of een cultuurhistorische gids kan bij ons terecht. Wij bieden de gids die u op gelijk welk moment op gelijk welke plaats om het even welk onderwerp wenst. En dit niet enkel in onze reservaten maar in de ruime omgeving van ons werkgebied van kleuter tot bejaarde, van school tot vereniging. Contact: Etienne Vanaelst, 09/3745986 of 0474/642323 of vanaelst.etienne@skynet.be.

Tijdschrift voor de leden van Natuurpunt, afdeling Maldegem-Knesselare. Verschijnt 4 x per jaar. Deze editie is verschenen in een oplage van 380 ex.

Werkten mee aan dit nummer: Steven Degraer, Etienne Vanaelst, Katrien Pattyn, Dirk Develter, Kurt Dekesel en Koen De hert

Nieuwe tijden breken aan in het Maldegemveld

Steven Degraer

Niet onmiddellijk een titel die je in een herfstnummer zou verwachten. De herfst, een periode waarin alles en iedereen zich klaar maakt om het tijdens de winter wat rustiger aan te doen. En toch breken er nieuwe tijden aan in het Maldegemveld.

Het zal jullie wel duidelijk zijn dat het beheer van een natuurgebied als het Maldegemveld, inmiddels ongeveer 130 ha groot, geen taakje is om tussen de soep en de patatten op te nemen. Een grondige kennis van het gebied, een weloverwogen beheerplanning, een correcte uitvoering van het beheer en een volgehouden opvolging van de geboekte resultaten,... het zijn enkele voorbeelden van taken waar het lokale beheerteam mee wordt geconfronteerd. Gelukkig kunnen ze hierbij rekenen op de steun van de professionele medewerkers van Natuurpunt vzw (voor velen onder ons beter gekend als, Natuurpunt Mechelen). De laatste jaren werd deze steun steevast geboden door Steven De Bruycker, bij veel van onze leden heel goed gekend als een aanstekelijk natuurkenner met een grenzeloze inzet voor meer en betere natuur. Steven kiest nu voor een nieuwe uitdaging buiten de organisatie, maar vooraleer hij vertrekt wil ik deze gelegenheid aangrijpen om hem te bedanken voor zijn inzet in het Maldegemveld. Zonder zijn steun zou het Maldegemveld niet zijn wat het nu is.

Worden we nu door Natuurpunt vzw in de steek gelaten? Helemaal niet, want we krijgen zowaar twee nieuwe Mechelse collega's. Tim Struyve, de planner of beheerconsulent van dienst, zal ons helpen met het evalueren met het beheerplan voor het Maldegemveld en samen met ons het beheerplan bijsturen tot een plan optimaal voor de natuur en haalbaar voor het lokale beheerteam. Het lokale bestuur en het beheerteam van het Maldegemveld hebben reeds een eerste verkennende, maar veelbelovend vergadering met Tim achter de rug en kijken alvast uit naar een intense samenwerking. Koen De Hert zal dan weer de afwerking van het LIFE+ project in het Maldegemveld op zich nemen. Ook hier zijn nog enkele belangrijke werken uit te voeren, zodat we de afspraken gemaakt met de Europese Commissie waar kunnen maken. Maak alvast verder in dit nummer kennis met Koen De Hert en lees hoe hij het Maldegemveld leert kennen en bewonderen.

En voor wie er niet genoeg van krijgt. Op 12 oktober kan je genieten van de Nacht van de Duisternis in het Drongengoed en op 20 oktober co-organiseren we het Speels Bos, een nieuwe editie van Drongengoed in Beweging. Tijdens deze laatste activiteit wordt het Kleitse speelbos, voor het grootste deel in eigendom van Natuurpunt, in de kijker gezet en zullen we vereerd worden met een bezoek van minister Schauvliege. De beide activiteiten kaderen in de Week van het Bos, waartoe in gans Vlaanderen bosactiviteiten worden ingericht. Verder in dit nummer vind je meer informatie.

Veel leesplezier!

Steven Degraer
Voorzitter Natuurpunt Maldegem-Knesselare

kapsalon Moorea bij Kelly

Hairstyle voor dames en heren

Geuzestraat 36 Knesselare

Enkel op afspraak

telefoon nr 09 335 76 78

flessen 100% op
basis van suikerriet!

Plantastische flessen

Onze vernieuwde verpakkingen zijn voor 100% gemaakt uit een plantaardige bron: namelijk suikerriet! Suikerriet blijft groeien en dat is een groot verschil met onze olievoorraden die steeds kleiner worden. Met onze flessen besparen we meer dan 13500 vaten ruwe olie per jaar.

Onze flessen op basis van suikerriet zijn 100% recycleerbaar met andere plastics. Als je voortaan een Ecover-fles koopt, stoot je drie keer minder CO₂ uit in vergelijking met vroeger. Een eenvoudige manier om je ecologische voetafdruk te verkleinen... Bovendien zijn de Ecover producten door hun plantaardige ingrediënten zacht voor de huid, maar krachtig tegen vuil.

Greener Packaging Award 2012

Op 20 november 2012 hebben Gondola en Fost Plus de allereerste Greener Packaging Awards uitgereikt. Ecover werd in de bloemetjes gezet omdat we ons op opmerkelijke wijze hebben ingespannen om de milieu-impact van onze verpakkingen terug te schroeven. Veel ecologische spelers werden beoordeeld, maar er kan er maar 1 de winnaar zijn. Ecover won dan ook de award voor de herkomst van de materialen.

ECOVER
surf naar WWW.ECOVER.COM

Sportvliegerij in het Drongengoed illegaal? Over de processie van Echternach, David en Goliath en de kluitjes in het riet...

Steven Degraer

Je hebt het misschien reeds gelezen in Natuur en Landschap Meetjesland, het tijdschrift van onze natuurkoepel Natuurpunt en Partners Meetjesland vzw (NPM): na meer dan vier jaar NPM strijd tegen de sportvliegactiviteiten vanaf het Urselse vliegveld, heeft de Raad van State beslist dat sportvliegerij kan blijven. Een pijnlijk oordeel voor al wie de natuur en zachte recreatie in het Drongengoed en wijde omgeving koestert. Dit oordeel is evenwel des te pijnlijker en kortom onaanvaardbaar als we even dieper ingaan op hoe we finaal met een kluitje in het riet worden gestuurd.

Dat de processie van Echternach ooit nog in het Drongengoed zou doorgaan en vooral dat deze processie plots tegen een muur stil zou komen te staan, had niemand gedacht. Samen met NPM en de Bond Beter Leefmilieu vzw (BBL) bonden we in april 2008 de strijd aan tegen de sportvliegerij in het grootste bosgebied van Oost-Vlaanderen, gekend voor haar natuur- en landschappelijke waarde tot ver buiten onze gemeentegrenzen en zelfs op Europees niveau erkend als topnatuur. We wisten dat wij als David de strijd zouden opnemen tegen de sportvliegerij als Goliath. Een oneerlijke strijd, want je hebt niet veel fantasie nodig om aan te nemen dat de heren en dames die zich met een dergelijke sport kunnen inlaten meer dan de lokale natuurvereniging contacten hebben op het juiste politieke niveau. Net zoals David laat Natuurpunt zich echter niet intimideren en durven we steeds opnieuw ontoelaatbare activiteiten aan te vechten.

Ontoelaatbare activiteiten? Wel zeker! Na meer dan 20 jaar protest konden we zo'n vier jaar geleden eindelijk de politieke verantwoordelijken dwingen toe te geven dat ook deze sportvliegactiviteiten milieuvergunningsplichtig zijn. Het viel hen duidelijk moeilijk dit toe te geven want op het moment dat onze minister van landsverdediging De Crem nog hardnekkig bleef volhouden dat een milieuvergunning hier niet nodig was, viel de aanmaningsbrief van de Inspectie van Leefmilieu reeds in de bus van de sportvliegclubs. Het begin van een procedure, waarvan

we wisten dat deze lang zou duren. Niet alleen moesten we het sportvliegclubgezinde Knesselaarse College van Burgemeester en Schepenen passeren, we moesten ook nog eens de opnieuw sportvliegclubgezinde Provinciale Deputatie zien te passeren. Snel werd duidelijk dat noch de gemeentelijke, noch de provinciale verantwoordelijken wilden ingaan op de grond van de zaak, namelijk het vrijwaren van de rust voor mens en dier. Via juridisch gewring probeerden ze aan te tonen dat de sportvliegerij wel degelijk een plaats heeft in het Drongengoed. Van de gemeente naar de provincie, van de provincie terug naar de gemeente en terug naar de provincie,... Van een afgekeurde exploitatievergunning naar een nieuwe exploitatievergunningsaanvraag en naar een milieuvergunningsaanvraag voor de veelal illegale bouwsels... Een echte processie van Echternach, maar dan eentje waardoor het bos moeilijk door de bomen te zien is!

We waren echter voorbereid op een toekenning van de milieuvergunningen door de politieke overheden en wisten dat de strijd finaal bij de Raad van State zou worden beslecht. Begin 2012 waren we zo ver. Met intussen stevig ontwikkelde juridische argumenten onderbouwden we de onvergundbaarheid van de sportvliegerij vanaf het Urselse vliegveld. Op zich zijn deze vrij eenvoudig: frequente sportvliegerij is op een militair vliegveld enkel (bij uitzondering!) vergund indien de infrastructuur hiertoe in hoofdzaak is vergund. In het Urselse geval zijn tal van gebouwen en andere infrastructuur zoals tankinstallaties ofwel gewoonweg niet vergund, ofwel is de vergunning vervallen ofwel is de vergunning slecht tijdelijk toegekend. Dit werd ook opgemerkt door de auditeur van de Raad van State, die de dossiers voor de Raad van State voorbereidt en die in de nazomer van 2012 terecht voorstelt de toegekende milieuvergunningen te schorsen en definitief te weigeren. Tevens merkt hij op dat de start- en landingsbaan 3500 m lang is en dus duidelijk de 800 m limiet voor deze vorm van milieuvergunning overschrijdt. Zijn oordeel: geen schijn van kans om hier ooit een milieuvergunning voor de sportvliegerij toe te kennen. En dan volgt het hoopvol wachten op de definitieve uitspraak van de Raad van State. Hoopvol, want het oordeel van de auditeur wordt slechts zelden niet door de Raad van State gevolgd...

Een definitieve uitspraak van de Raad van State verwachtten we klassiek zo'n drie maanden na het pleiten voor de Raad van State in januari 2013. Drie maanden gaan voorbij, vier, vijf, zes,... het worden er uiteindelijk

zeven! Zeven maanden (= meer dan vier maanden langer alle andere zaken die op hetzelfde moment werden bepleit!) heeft de Raad van State nodig gehad om te besluiten dat er “*geen voldoende band van evenredigheid is tussen de doelstellingen van onze vereniging en de draagwijdte van de besteden beslissing*”. Met moeilijke woorden zegt de raad hier botweg dat de milieubeweging geen recht van spreken heeft in dit dossier. Schrijnend, want daardoor heeft de Raad de wettigheid van de bestreden milieuvergunningen en dus de kern van de zaak, nog steeds niet onderzocht. Onbegrijpbaar, gezien het natuurbeschermingsstatus van het Drongengoed, inclusief het vliegveld. Duidelijk is alvast dat hier grote druk was om de sportvliegerij te behouden. In het zeer positieve verslag van de auditeur van de raad werd niet getwijfeld aan ons belang en de onvergundbaarheid van de sportvliegerij in Ursel. De Raad zelf heeft daarna vier maanden langer dan voorzien nodig gehad om te beslissen dat de milieubeweging geen recht van spreken heeft? Begrijpe, wie begrijpen kan...

Toegegeven, we hadden het er effectief moeilijk mee gehad indien de volledige juridische trucendoos zou bovengedaald worden om de legaliteit van de sportvliegerij aan te tonen, maar zouden ons daar kunnen bij neerleggen. Simpelweg de bestaansredenen van de natuur- en milieubeweging in twijfel te trekken om niet op de grond van de zaak in te hoeven gaan is echter onaanvaardbaar! We hebben met andere woorden na 4 jaar nog steeds geen antwoord op de vraag naar de vergundbaarheid van de sportvliegactiviteiten vanaf het Urselse vliegveld... We zijn uiteraard zwaar ontgoocheld en beraden ons momenteel over de te nemen vervolgstappen. David trekt zich even terug, overschouwt de situatie en gaat moedig verder....

Een woordje van onze nieuwe Life-projectcoördinator

Koen De hert

Mijn naam is Koen De hert en ik ben de nieuwe projectcoördinator van het Life-project Vlaams veldgebied. Dit project heeft als voornaamste doel het herstel van heidehabitats, heischrale graslanden, venhabitats en mozaïeken van bos en heide. Naast Maldegemveld behoren ook het Heidebos, Gulke Putten, Vorte Bossen, Heideveld-Bornebeek, en de drie kleine reservaten rond Brugge (Rode Dopheireservaat, Zevenkerken en Schobbejakshoogte) tot het projectgebied. Als nieuwkomer in de streek zal ik me kort even voorstellen en mijn eerste ervaringen met het Maldegemveld weergeven. Ik woon momenteel in Leuven, waar ik ben blijven ‘plakken’ na mijn studies Biologie. Vóór mijn job bij natuurpunt heb ik onderzoek verricht op het labo voor Plantenecologie aan de KULeuven. Ik ben afkomstig van Bonheiden (vlakbij Mechelen) waar ik al een 10-tal jaar vrijwilliger ben bij de lokale Natuurpunt-afdeling. Zoals de naam Bonheiden al doet vermoeden kwam hier ooit veel heide voor. In tegenstelling tot de streek van Maldegem zijn de potenties voor heideherstel hier helaas klein. De meest interessante stukken voor heide (landduinen) zijn nagenoeg volgebouwd. Enkel op enkele kleine percelen van Natuurpunt komt recent terug heide voor.

Als nieuwe Life-projectcoördinator heb ik nog maar recent kennis gemaakt met het Maldegemveld, maar niettemin ben ik sterk onder de indruk van dit natuurgebied. Vooral de variatie in habitattypes met bijhorende levensgemeenschappen is een sterke troef van het gebied. Hoe meer variatie in habitats, hoe meer soorten er namelijk kunnen voorkomen. In het noorden van het gebied vind je vooral bos met hier en daar wat open plekken. In het zuiden vind je natte en droge heide en heischrale graslanden afgewisseld met bosjes, dreven en solitaire bomen en ook het brongebied van de Splenterbeek. De verschillende vennen zijn dan weer de thuisbasis voor de vele libellen en waterjuffersoorten die het gebied rijk is. In het centraal deel van het Maldegemveld zijn recent 15 ha aangekocht waar nu in functie van natuurwaarden kan beheerd worden. Dit gebied heeft potenties voor een gevarieerd open landschap met soortenrijke graslanden, houtkanten en poelen.

Ik ben ook aangenaam verrast door de resultaten van het vorig en huidig Life-project. De percelen waar in 2000 natuurherstelwerken zijn uitgevoerd zijn geëvolueerd naar een prachtig heidelandschap. Pioniersvegetaties met Moeraswolfsklauw, Ronde en Kleine zonnedaauw worden afgewisseld met droge heide (o.a. Struikhei) en natte heide (o.a. Dophei). Onze grazers, de Galloway koeien, zorgen voor een gevarieerde structuur van de vegetatie wat dan weer belangrijk is voor veel insecten en andere diersoorten. Ook op de percelen waar pas in 2011 is geplagd, kiemen reeds heel wat typische heidesoorten. Naast Struikhei zijn ook o.a. Pilzegge, Trekrus en Tweenervige zegge opgedoken. Gezien deze veelbelovende resultaten na amper 2 jaar, zijn de verwachtingen ook hooggespannen voor de percelen waar recent de kunstmatige naaldhoutaanplant werd verwijderd en die weldra nog geplagd zullen worden. Ook hier verwachten we een zeer soortenrijke heide. Boscompensatie is voorzien op 3 percelen waar een natuurlijk bos wordt nagestreefd.

Alle speciale soorten van het Maldegemveld hier opnoemen zou ons te ver leiden, maar hieronder toch enkele belangrijke doelsoorten van het gebied. Naast de reeds hoger vernoemde soorten zijn volgende heidesoorten nog zeker het vermelden waard: Stekelbrem, Tormentil, Veelstengelige waterbies, Blauwe zegge, Geelgroene zegge en Sterzegge. Van de 23 soorten waterjuffers en libellen vermeld ik hier volgende zeldzame soorten: de Tengere grasjuffer, Zwervende pantserjuffer, Tengere pantserjuffer, Plasrombout en de in Oost-Vlaanderen weinig talrijke Zwarte heidelibel. Boomleeuwerik en Nachtzwaluw zijn teruggekeerd dankzij de natuurherstelwerken en ook Boompieper, Wespendif en Zwarte specht voelen zich thuis in het gebied. Wat reptielen en amfibieën betreft zijn Levendbarende hagedis en Vinpootsalamander belangrijke doelsoorten. Naast talrijke andere vlindersoorten zijn vooral de Keizersmantel, de Aardbeivlinder en de Kleine ijsvogelvlinder belangrijke soorten.

Mijn taak als coördinator zal er vooral in bestaan het Life-project dat in 2009 is gestart tot een goed einde te brengen. Dit houdt in: de werken die nog gepland zijn (o.a. een aantal hectaren plaggen en het graven van enkele poelen) mee opvolgen, het monitoren van de percelen waar Life-werken zijn uitgevoerd en de eindrapportage naar Europa in orde brengen zodat ze daar weten wat er met hun centen is gebeurd en wat de resultaten zijn. Dit alles uiteraard in nauwe samenwerking met de vrijwilligers. Ik

hoop alvast zoveel mogelijk te kunnen bijdragen aan het natuurbehoud en -herstel in Maldegemveld.

HONDA POWER PRODUCTS

H. DE DOBBELAERE & ZN
VERKOOP & HERSTELLING
TUINMACHINES

HOEKESTRAAT 52 • 9910 KNESSELARE
TEL & FAX (09) 374 48 25
BTW BE 648.195.867

SABA KEUKENS

Kroniekalseide 279
Maldegem-Donk
☎ (050) 71 61.82
Fax (050) 71.75.84
BTW BE 432 776 485

Activiteitenkalender 2013

Raadpleeg voor een geactualiseerd overzicht van de activiteiten steeds ook natuurpuntmaldegemknesselare.be/activiteiten/activiteiten.html. Voor de respectievelijke plaatsen van afspraak zie de verklarende tabel onderaan. Voor contactgegevens zie de voorlaatste pagina van dit nummer.

Datum	Activiteit	Trefpunt	Uur	Contact
Za 12/10	Nacht van de Duisternis	Drongengo edhoeve	doorlop end 19.30- 22.00	Steven
Zo 20/10	Speels bos, zie elders in dit nummer	Drongengo edhoeve of speelbos	doorlop end 13.30- 18.00	Steven
Za 16/11	Dag van de Natuur in Torrebos met bestrijding van bospest en klepelen wandelpad.	Poel Torrebos	9:00	Dirk
Zo 24/11	strandjutten op het strand van Raversijde, zie elders in dit nummer	parking kerk Ursel of zeedijk Raversijde	9:30 (kerk) of 10:15 (zee)	Steven
Za 14/12	Beheerdag Maldegemveld	Natuurpunt Loods	9:00	Kurt of Karel

Toelichting trefpunt	Adres
Drongengoedhoeve	Drongengoedweg 9, Ursel
Natuurpunt loods	Urselweg 81 B, Maldegem-Kleit
Poel Torrebos	Torredreef 10, Maldegem-Kleit. Dit is de enige woning in een gelijknamige zijstraat van de Torredreef

Plantactie “hagen en houtkanten” 25 en 26 februari 2012, 600 dagen later

Katrien Pattyn

De weergoden waren ons in 2012 goedgezind, 't had dit jaar anders uitpakkt met al die sneeuw en bevroren grond.

Onze afdeling en R.L.M. sloegen de handen in elkaar om 4750 stuks streekeigen plantgoed aan te planten op een 7 tal plaatsen in het Maldegemveld met de bedoeling om meer hout- en haagkanten te creëren. Er werd een oproep gedaan aan iedereen om mee te komen helpen. De leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar van de basisschool Kleiheuvel uit Kleit, Sint-Medardus uit Ursel, JNM zond zijn sterke jonge kerels, bekenden en onbekenden, NP vrijwilligers, allemaal waren ze van de partij om de handen uit de mouwen te steken.

Een stuurgroep werd opgericht om alles in goede banen te leiden, nu ongeveer 500 dagen later kunnen we spreken van een geslaagd project.

Door de vele regen in mei, juni en juli 2012 groeide het gras rondom de jonge plantjes veel sneller dan het jonge plantgoed. Het is aangeraden om rondom de jonge plantjes het gras te maaien zodat deze voldoende daglicht krijgen en zo sneller kunnen groeien. Enkele vrijwilligers waren in de maanden mei tot en met augustus druk bezig om het jonge plantgoed een goede start te geven in hun eerste levensjaar. Eerst proberen met bosmaaiers om het meeste gras weg te maaien. Gaat goed maar je mag niet te dicht tegen de plantjes komen. We moesten iets anders vinden.

Het huren van een zelftrekkende klepelmaaier bleek een gemakkelijkere methode maar dan wel samen met sikkkel of mes om het laatste gras rondom de stammetjes klein te krijgen om daarna het gemaaide gras tussen de plantjes te leggen en alzo proberen de grasgroei te verminderen.

Het was dus geen rariteit om vrijwilligers, alleen of in groep, te zien werken rondom het plantgoed met één doel voor ogen: deze jonge plantjes een goede start geven.

De zomer in 2012 begon pas in augustus en het plantgoed stond er “klein maar gezond” bij. Er is ongeveer 50 % sterfte bij sporkehout, wegens

knaagschade en later in 2013 door de vrieswind. Dit is een belangrijke waardplant voor de vlinder boomblauwtje en de enige voor de citroenvlinder. Omwille van zijn lange bloeiperiode is het tijdens het hele bijenseizoen een belangrijke nectar en stuifmeelleverancier. Maar de sporkehout-plantjes, die het wel overleefd hebben, staan er zeer goed bij, rank en fijn vallen ze zeer goed op.

Ook bij de veldolm en wilgen is er wat sterfte maar omdat de anderen zoals meidoorn, sleedoorn, hondsroos, hazelaar, zomereik, lijsterbes en Gelderse roos er goed bijstaan valt dit niet op. Met streekeigen plantgoed aan te kopen vergroot je de kansen op succes.

En toen kwam de winter van 2012 - 2013, kouderecords werden gebroken maar ons plantgoed toonde in maart 2013 zijn kracht en kwam mooi in blad.

Het gras rondom het plantgoed maaien in de maand mei was alweer een karwei voor de zelftrekkende klepelmaaier gevolgd door een vrijwilliger met mes of sikkel. Soms was het gras in pyramide-vorm rondom het plantgoed gegroeid en de doornen van mei- en sleedoorn maakten dat het werkje maar langzaam vooruitging, er klonk af en toe een potverdrietje, maar de zang van Kieviet en zwartkop op de weide van Booneveld maakte dit ruimschoots goed. Na de eerste klepelbeurt begon het gras alweer welig te groeien zodat dat een 2de verzorgingsbeurt nodig was. Onze vrouwelijke vrijwilligsters trokken weer ten strijde.

Wie de plantplaatsen niet kent zal in juli en augustus 2013 het plantgoed niet zo goed herkennen, ze zien er goed en gezond uit, maar ze moeten

nog steeds optornen tegen het snelgroeiende gras (een gevolg van de jarenlange bemesting). Binnen enkele jaren echter zal je ze goed kunnen zien.

We hebben plannen om meer van deze kleine landschapselementen aan te planten en nog steeds op de huidige (en hopelijk nieuwe) vrijwilligers te kunnen/mogen rekenen om ze de eerste jaren wat te helpen. En onze strijd tegen de zeer goed groeiende haagkant “exoot Amerikaanse vogelkers”..... blijft hard nodig, kijk maar eens goed rondom je heen waar die welig groeit, en al de andere planten er rond verdringt waardoor er van biodiversiteit nauwelijks sprake is.

Wil je zelf eens weten hoe tof en cool “vrijwilligerswerk in een natuurgebied” aanvoelt, zoek dan op onze website www.natuurpuntmaldegemknesselare.be naar onze beheerdagen en kom eens helpen, wij zorgen voor drank en picknick. Zelfs buiten die vaste beheerdagen zijn er nog andere werkmomenten. En raar maar waar, wij hebben tijdens onze beheerdagen bijna altijd prachtig werk- en picknick weer.

Terugblik op de Krakkefeesten

Etienne, Steven, Kurt en Dirk
Foto's van Griet Buysse

Zondag 18 augustus was hét moment om te genieten van de bloeiende heide in het Maldegemveld en het Drongengoed ! De “Krakkefeesten” werden georganiseerd door Drongengoed in Beweging, een samenwerking tussen ANB, NP, NPM, RLM, JNM en de gemeenten Maldegem en Knesselare en de Drongengoedgidsen.

Honderden deelnemers volgden een vrij **wandelparcours** doorheen het

Drongengoedgebied. Ze maakten gaandeweg kennis met bos en heide in het Drongengoed en het Maldegemveld en de werken die de komende jaren zullen plaatsvinden met vijf interactieve stops rond thema's als begrazing door schapen en Galloway runderen, waterhuishouding,

bosbeheer, plaggen en bezembinden.

Tal van deelnemers bleven ter hoogte van het zonovergoten terras van de Drongengoed-hoeve steken terwijl de kinderen een bijenhotel in elkaar knutselden of wat ravotten. Nog op de hoeve was er een demonstratie schapen

hoeden en workshop wolbewerking en vilten, verhalen over het

Drongengoed en Maldegemveld, kleibewerking, ambachtelijk brood bakken, proeven van honing- en kruidenbereidingen en tal van andere activiteiten en bezienswaardigheden zoals een schitterende fototentstelling van Ludo Goossens (www.ludogoossens.be) of een bezoek aan onze pas ingerichte tentoonstellingsruimte in de werfwagen (zie foto), waarbij de constructie en inrichting van de wagen op zich al behoorlijk veel interesse opwekte.

Naast de landschappelijke en natuurwaarde van de heide besteedden de Krakkefeesten ook aandacht aan herbebossing. Hiertoe lieten we de bezoekers kennis maken met het Landschapspark Drongengoed met uitlopers naar Burkel en het Keigatbos. In dit gebied werd totnogtoe voor elke vierkante meter heide hersteld, twee vierkante meter bos nieuw gecreëerd. Deze balans wordt ook in de toekomst aangehouden. De nieuwe bossen verschijnen vooral in de perimeter van het natuurgebied en betekenen dus een netto winst aan oppervlakte natuurgebied. Tijdens de vele gesprekken met de deelnemers leerden we dat er echter nog steeds heel misverstanden en onduidelijkheden met betrekking heideherstel en bebossing bestaan. Zo maken dunningen van bossen deel uit van het reguliere bosbeheer om gezonde bomen meer kans tot groeien te bieden en hebben deze niets te maken met heideherstel. Verder vindt heideherstel

meestal plaats in minder waardevolle bosbestanden met uitheemse boomsoorten, terwijl de nieuwe bossen enkel streekeigen soorten zullen bevatten. De “jacht” op niet-streekeigen soorten is echter niet absoluut, zodat de grove den nog steeds zijn plaats zal vinden in het Drongengoed. Deze en tal van andere weetjes wisten de bezoekers duidelijk te boeien. Ook de kinderen deden gretig mee met het planten van zelf geknutselde bomen op een kaart van het Landschapspark. Hierbij herinneren we ons vooral dat deze bomen werden geplant of nabij de eigen woning of in het open gebied tussen de drie boskernen van het Landschapspark. Onze kinderen hebben duidelijk nog niet genoeg bos gezien en zien het Landschapspark volledig zitten: een duidelijk signaal naar onze beleidsmakers om hier ten gronde werk van te maken!

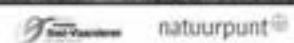
Stopplaats 4: Rijkdom aan fauna en flora in poelen en vennen - Waterhuishouding in het Maldegemveld

's Ochtends werd er de tent opgezet. De felle wind en de talrijke plensbuien voorspelden weinig goeds, we (Etienne, Jef, Marleen en Kurt) dachten op dat moment: daar komt geen volk op af. Maar niet getreurd, op de middag klaarde de hemel open, geen regen meer maar wel de zon. De wind was zelf ook gaan luwen. We maakten ons dan ook klaar voor een grote opkomst. Vanaf twee uur kwamen de talrijke wandelaars, ongeveer

een 150 man, regelmatig langs. Jef zorgde ervoor voor de nodige ondersteuning en verwelkomde de vele bezoekers. Etienne kon de wandelaar boeien door de rijkdom van waterdiertjes, kikkers en amfibieën uitvoerig toe te lichten. Hoe deze dieren zo typisch zijn aangepast aan het leven in en rond het water werd enthousiast verteld en boeide vele mensen en kinderen. De kinderen konden daarnaast ook zelf (water)diertjes maken met klei, Marleen zorgde voor de nodige animatie en kneedwerk. Kurt belichte uitvoerig waarom en waar (zie onderstaande kaart) er poelen, plasdras zones en vennen werden of worden gegraven in het MV en hoe we hierdoor de waterberging van 10000 m³ water bij hevig regenval kunnen bewerkstelligen.

provinciaal project gestroomlijnd landschap splenter- en Edebeek:

Hierdoor zal men er voorzorgen dat de waterlast die in 2005 en 2006 ernstige overstromingen veroorzaakte in Kleit in de toekomst kan vermeden worden. Door het tijdelijk vasthouden van het water in de bovenloop van de Ede en het vertraagd af te voeren van water via stuwen zal de waterdoorstroming naar Kleit gecontroleerd kunnen gebeuren. Daarnaast zal men hiermee ook de natuurontwikkeling van de specifieke vegetatie zoals vochtige heide, zonnedaauw, heidekartelblad en veelbloemige waterbies bespoedigen. Een historische veldvijver "den Zantvijver" gelegen langs de Drongengoed zal er gedeeltelijk hersteld

worden. We kunnen dan ook aannemen dat deze vennen en poelen , niet alleen omdat ze dan deel uitmaken van een veel groter geheel aan wateroppervlakte maar ook omdat deze trend nu al zichtbaar als gevolg van het gevoerde beheer van de laatste jaren. Wij denken daarbij vooral aan de libellen, waarvan de evolutie echt wel spectaculair oogt maar ook kikkers, padden,salamanders en vele waterdiertjes zullen hierbij baat hebben. Deze waterbergingszones zullen in het najaar 2013 worden gerealiseerd. Deze werken worden gefinancierd door de Provincie Oost-Vlaanderen. Natuurpunt is partner in dit project Gestroomlijnd Landschap Splenterbeek-Ede.

Activiteit in de kijker : Speels bos (Zondag 20 oktober)

Wandelen/spelen

De twee leefgemeenschappen (Kleit en Knesselare) komen spelenderwijs met elkaar in contact vanuit de twee speelzones in het Landschapspark. Deze worden met elkaar verbonden door een shuttle verbinding die wordt uitgewerkt met huifkarren. Uiteraard kun je ook zelf al wandelend of met de fiets eropuit door het bos en het landschap. Of haal gerust je paard van stal. Het wordt een plezante dag die open staat voor jong en oud.

Randanimatie

Allerhande bosspelen, volksspelen en zoektochten worden voor deze dag uitgewerkt. Daarnaast ook activiteiten zoals een kampvuur met liederen en braadworst, ambachtelijk broodbakken, boscafé, struinen over de knuppelpaadjes, een stukje parcours op blote voeten, kinderanimatie en de officiële inhuldiging van het Speelbos te Kleit.

Een evenement georganiseerd door Drongengoed in Beweging, een samenwerking tussen ANB, NP, NPM, RLM, JNM en de gemeenten Maldegem en Knesselare en de Drongengoedgidsen.

Trefpunten: Drongengoedhoeve (te Ursel) of
Speelbos (GPS: N 51.171177, E 3.459084) te Kleit

Om: doorlopend van 13.30u tot 18.00u

Bereikbaarheid: met de fiets kan je tot aan de Drongengoedhoeve fietsen. Met de wagen parkeer je op de taxibaan van het vliegveld (ingang 5 vlakbij het Jagershof). Vanuit Maldegem en Knesselare: kom via de Urselweg. Vanuit Ursel: kom via de Kraalokerkweg.
met de fiets kan je tot aan het speelbos fietsen, via de Hogebranddreef/Doornstraat, ter hoogte van de Terreketel. Met de wagen parkeer je op de tijdelijke parking ter hoogte van de Kleitkalseide. Te voet bereik je vanaf daar het speelbos via het nieuwe avontuurlijke indianenpad.

Info: meer info op www.maldegem.be/drongengoedinbeweging

Activiteit in de kijker : Strandjutten op het strand van Raversijde (Zondag 24 november)

Een stevige strandwandeling op het strand van Raversijde in de herfst, aan variatie geen gebrek. De vloedlijn biedt een glimp van het Noordzeeleven, zoals wieren, schelpen, eikapsels, dode vogels, drijvende voorwerpen... de stenen van de strandhoofden, onze artificiële rotskusten, herbergen een bonte wereld van krabbetjes, zeepokken, slakken en wieren en dan is er nog het strand zelf, wie dacht dat er tussen de zandkorrels niets leeft, kan kennis maken met zeepieren, kniksprietkreeftjes en schelpkokerwormen om maar enkele typische bewoners te noemen.

In de namiddag bezoeken we het Domein Raversijde met o.a. een museum met archeologische vondsten van kust en zee.

Gegidst door Francis Kerckhof.

Inschrijven gewenst, zodat we kunnen carpoolen.

Aangepaste kledij aanbevolen.

Trefpunt: parking kerk Ursel (GPS: N 51.130623, E 3.485928) of zeedijk Raversijde (GPS N 51.205327, E 2.854836) ter hoogte van Domein Prins Karel (voor de roze villa “Jan van Gent”)

Om: 9h30 (parking kerk Ursel) of 10h15 (zeedijk Raversijde)

Info: Steven Degraer 09 236 32 09

NATUURPUNT MALDEGEM - KNESSELARE

Onze jonge afdeling telt 4 reservaten, waarvan 2 in eigendom. Hierin wordt getracht om bepaalde biotopen terug op te waarderen. Vooral ons heideterrein, het Maldegemveld, heeft op korte tijd bewezen dat er een groot potentieel is voor een flora van schrale bodem. Ook het Kanaalreservaat herbergt al een reeks zeldzame planten en jaarlijks steekt er wel een nieuw zijn kopje boven. Het Torrebos tenslotte is een klein bos met een grote variatie aan streekeigen bomen.

Voor de uitbouw van deze reservaten aan uw achterdeur is natuurlijk geld nodig. U kan uw gift storten op het rekeningnummer van Natuurpunt: 293-0212075-88, IBAN BE56 2930 2120 7588. Giften vanaf € 40 zijn fiscaal aftrekbaar, een attest wordt automatisch opgestuurd. Twee van deze reservaten hebben een eigen projectnummer. Bij vermelding van dit nummer wordt uw donatie speciaal voor dit reservaat gebruikt. Voor het **Maldegemveld** is dit nummer **6627** en voor het **Torrebos** is dit **6639**.

CONTACTPERSONEN

Steven Degraer	Hoeksken 15, 9910 Ursel	Voorzitter	09 236 32 09	steven.degraer@ugent.be
John Beylemans	Aardenburgkalseide 396, 9990 Maldegem	Natuurstudie (vogels)	050 72 05 20	john.beylemans@pandora.be
Johan Bosmans	Onderdijke 41, 9991 Adegem	Penningmeester, werkleider Maldegemveld	050 72 00 92	johanbosmans121@hotmail.com
Luc Dellafaille	Vellare 41, 9920 Lovendegem	Bestuurslid	09 372 68 23	lucdellafaille@hotmail.com
Kurt De Kesel	Kluizestraat 50, 9910 Knesselare	Conservator Maldegemveld	0474 48 30 22	maldegemveld@natuurpuntmaldegemknesselare.be
Dirk Develter	Torredreef 5, 9990 Maldegem	Conservator Torrebos, Redactie	050 71 91 82	fa302024@skynet.be
Karel Tack	Eduard Neelemanslaan 5, 9900 Eeklo	Beheerder Maldegemveld, logistiek	0499525385	karel.tack@telenet.be
Etienne Vanaelst	Westvoordestraat 21b, 9910 Knesselare	Conservator kanaalreservaat	09 374 59 86 0474642323	vanaelst.etienne@skynet.be
Frank Verheye	Pontweg 29, 9880 Aalter	Beheerder Maldegemveld	09 374 43 08	frank.verheye2@telenet.be

Een aantal van bovenvermelde personen vertegenwoordigen onze afdeling ook in allerlei commissies en nemen nog andere taken op. Daarnaast kan Natuurpunt nog rekenen op verschillende medewerkers!

Waar doen we het voor?

natuurpunt

Natuurpunt is met duizenden vrijwilligers en meer dan 11000 hectaren over 500 natuurgebieden in beheer de belangrijkste vereniging voor natuurbehoud en landschapszorg in Vlaanderen. Wij zetten ons in voor meer en betere natuur, zowel

binnen als buiten natuurgebieden. Natuur om in te wandelen of fietsen, natuur om van te genieten.

Met jouw lidmaatschap van Natuurpunt geef je samen met meer dan 80.000 gezinnen in Vlaanderen een duidelijk signaal dat ook jij natuur belangrijk vindt. Indien je niet in Maldegem of Knesselare woont, gelieve dan bij jouw overschrijving (**€ 24,00 per kalenderjaar op rek. nr. 230-0044233-21**) te vermelden dat je wenst ingeschreven te worden bij afdeling Maldegem-Knesselare. Zo geniet je van de volgende voordelen :

- 4 maal per jaar ontvang je automatisch 3 tijdschriften vol info over de natuur in Vlaanderen zowel als plaatselijk nieuws ; ons nationaal tijdschrift “Natuur.blad”, het tijdschrift van de regionale koepelvereniging Natuurpunt en Partners Meetjesland, evenals dit tijdschrift “Bos en Hei” van de plaatselijke afdeling Maldegem-Knesselare. Leergierige leden kunnen zich abonneren op twee meer gespecialiseerde tijdschriften Natuur.oriolus en Natuur.focus.
- Je kunt met het hele gezin gratis deelnemen aan al onze geleide activiteiten (cf. kalenders in vermelde tijdschriften en de website).
- Je geniet 10 % ledenkorting bij aankoop van boeken, t-shirts, verrekijkers e.a. in de Natuur.winkel. Je kunt ook met korting winkelen bij *A.S. Adventure*, *Tony Mertens* en *Schoenen Torfs*.
- Je ontvangt een welkomstpakket met daarin een CD met vogelgeluiden evenals onze Fiets- en Wandelgids met ruim 100 wandel- en fietsroutes in Vlaanderen en Wallonië. Je krijgt toegang tot de speciale ledenpagina's op de website. Daar vind je onder meer 80 wandel- en fietskaarten voor onvergetelijke daguitstappen.